

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

Tractatus IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

minima quæque producentis, curantis, conferuantis Dei. In-
gens sanè Mens, quæ tanta circumplectitur.

TRACTATUS IV.

21. **V**erùm quia id mihi in mentem venire poterat, eum qui tan-
tis rebus vacat, operamque rebus tam diuersis vno tempore,
varijsque locis impendit, fortassis errare nonnunquam, aut ob-
liuione, aut incuriâ, aut etiam infortiâ; petiâ priùs à summo
Numine veniâ, arcanum illud conclaue aut *Sanctuarium*, altiùs
subij, totamque isthic Diuinæ Scientiæ, seu Theologiæ biblio-
thecam, & quidem non vnicam, sed triplicem sum contempla-
tus. Deus immortalis! Quid ibi non vidi, quid non stupui! ne-
que tamen libros ipsos inspicere datum fuit; titulos tantùm, &
quidem cursim perlustraui.

*Ad exci-
tandâ in-
gentem de
Deo opinio-
nem consi-
deratur
triplex sci-
tiâ Dei.*

22. Ac prima quidem quæ intranti occurrit Bibliotheca, seu
Scientia, est ea, quam Theologi vocant, *Scientiam simplicis in-
telligentiæ*. Simplex Intelligentia, quia nihil extra se operatur,
tota in intelligendo consistit. Deus bone quanta abyssus! Hâc
enim comprehendit omnes, quotquot sunt possibles creaturæ;
mundos possibles infinitos, qualis hic quem modò incolimus,
vnus est; creaturarum species infinitas, infinita in quâuis specie
indiuia, infinitos Angelos, homines infinitos, infinita ani-
malia, quæ nunquam tamen futura sint, nisi in solâ Mente Dei.
Eamque Scientiam ita vidi Deo competere, vt sine hâc Deus
non foret. Si enim præter eas, quas condet creaturas, alias pos-
sibles non cognoscat; certè ijs conditis, exhausta erit condendi
potentia; nemo enim id conficere potest, cuius ideam nō habeat
animo præconceptam. Illud etiam vidi cognitiones illas, non
esse in Deo diuersas, aut sibi inuicem succedentes; sed omnes om-
ninò simultaneas, inuariatas, claras, semperque constantes sibi.
Quin imò, id quoque perspexi clarè, omnes illas cognitiones si-
mul iunctas, nihil aliud esse quàm ipsum Deum. Adeò vt si vel
minima deforet, Deus esse desineret. Hanc verò scientiam Deo
prorsus esse necessariam, vt liberè, quæcumque vellet, posset con-
dere, etiam est manifestum. Liberè inquam; quomodo enim
mundum condere si volebat, hunc & tamen liberè condidit, si
nullum alium præter hunc, possibilem esse non cognoscebat?

*Scientia
simplicis
intelligen-
tiæ.*

-A-T-O-A-R-I-

E e e

Incogniti

Incogniti sanè non datur electio; & ubi electio non est, libertas non est.

*Scientia
Visionis.*

Tum verò ad secundam Bibliothecam contemplandam conuersus, inueni isthic *Scientiam Visionis*, vti eam Theologi appellant, quâ omnia quæ re ipsâ extra Dei mentem ponenda & futura sunt, extra se iam posita, quasi præsentia æternitati suæ, clarissimè intuetur; & omnia rursus actu vnico. Hic verò omnium quotquot sunt, fuerunt, aut futura sunt creaturarum historia; per suos titulos in ordinem sunt digestæ. omnium inquam, non hominum modò, sed & animantium, herbarum, saxorum, atomorum, adeò vt vel minimæ formicæ tota vita isthic descripta sit, & quidem in variâ velut capita, paragraphosque digesta. qui parentes, vt ita loquar, quo loco nata, quo die, quâ horâ, quid singulis diebus egerit, quid comederit, quæ bella gesserit, vbi perierit, & quâ morte; nihil denique isthic deest, quod ad completam, perfectamque formicæ pertinet historiam. Atque hoc modo omnium prorsus creaturarum isthic digestæ sunt; quasi per volumina, historia; quas omnes sagax Deus, simul & quidem actu vnico perspicit, & contemplatur; vnaque si deesset arenulæ cognitio, rursus Deus non foret.

*Scientia
conditionalium.*

Quid tandem de immensâ illâ, quæ & tertia est Bibliotheca dicam; quam *Scientiam conditionalium* appellant? Huius sanè tanta est amplitudo, vt circa vnicam solummodo creaturam, prorsus sit infinita. Nouit enim non tantum quid agam Deus, aut quid porrò etiam acturus sim deinceps; sed & quid acturus in quâuis conditione, situ, loco, tempore constitutus; quid acturus si modò Romæ sim; quid si à centum annis vixissem; quid si in regiâ dignitate constitutus. Et quia infinitæ sunt circumstantiæ, infinitæ hominum rerumque combinationes, quæ singulæ in me possunt cadere; manifestum est, infinitam esse quam de me solo habet scientiam conditionatam; & de rebus omnibus, etiam possibilibus, scientiam infinites infinitam. Atque hanc habet, vt iam dixi, distinctam Deus, claram & euidentem, totamque concludit, & complectitur actu vnico. An non hæc sufficiant, vt ingentem prorsus, neque quæ verbis exprimi possit, de tantâ *Mente in me excitent opinionem?*

TRACTA-